

ZAPISNIK

11. sjednice ŽUPANIJSKOG POVJERENSTVA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA održane dana 21. rujna 2016. godine

Sjednicu je u 10,00 sati otvorila predsjednica Povjerenstva Irene Gregorović-Filipčić.

Sjednici su bile nazočne članice Povjerenstva: Irene Gregorović-Filipčić, Jadranka Tomašić, Ivanka Bralić, Milena Kraljević, Kristina Posilović, Gordana Kovačević, Sanja Tamarut, Gordana Saršon i Ljiljana Mataija-Gulić.

Ostali nazočni: Iva Starčević Brozičević, odvjetnica; Marijana Anđelić, odvjetnica; Gordana Stolfa, Obiteljski centar Rijeka; Tatjana Kurević, Centar za posebno skrbništvo Rijeka; Alessandra Selak, Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Opatije; Josip Jardaš, Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Kastva; Anđela Bakić, Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade; predstavnici medija

DNEVNI RED

1. Obilježavanje Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (22.9.), s tematskom raspravom o pružanju besplatne pravne pomoći ženama žrtvama obiteljskog nasilja

Točka 1.

Obilježavanje Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (22.9.), s tematskom raspravom o pružanju besplatne pravne pomoći ženama žrtvama obiteljskog nasilja

Predsjednica Povjerenstva Irene Gregorović-Filipčić pozdravila je prisutne i zahvalila na dolasku, najavila izlagateljice odvjetnice Ivu Starčević Brozičević i Marijanu Anđelić te gošće Gordanu Stolfu predstojnicu Podružnice obiteljskog centra Rijeka i Tatjanu Kurević iz Centra za posebno skrbništvo Rijeka.

Predsjednica Povjerenstva istaknula je kako mnoge žrtve nasilja ni ne znaju za mogućnost besplatne pravne pomoći te naglasila da se postupak dobivanja besplatne pravne pomoći započinje slanjem zahtjeva Uredu državne uprave, sjedištu Županije ili njihovim poslovnica. Nakon odobrenja zahtjeva žrtve mogu dobiti sekundarnu pomoć te ih u građanskim parnicama mogu zastupati odvjetnici. Žene žrtve obiteljskog nasilja često se obraćaju udrugama, a putem njih također mogu dobiti besplatnu pravnu pomoć. Nadalje, iznosi da kad je riječ o nasilju i zaštiti žena, Hrvatska je u zadnjih dvadesetak godina napredovala kroz donošenje određenih zakona, međutim, brojke pokazuju da se nasilje nije smanjilo. U Hrvatskoj je došlo do povećanja kaznenih djela nasilja u obitelji, što zabrinjava. Dok se broj prekršaja smanjio, kaznena djela su u porastu, posebno kaznena djela silovanja. U Rijeci u prvih osam mjeseci ove godine broj prekršaja u odnosu na prošlu godinu pao je za sto, dok je broj kaznenih djela ostao isti.

Također, iznosi da je u Kazneni zakon u svibnju 2015. godine ponovno uvedeno kazneno djelo nasilja u obitelji i od tada je počinjeno u 2015. godini 145 kaznenih djela. Počinitelji su bili u 92 % slučajeva muškarci, a u 7,9 % je bilo riječ o ženama. Bilo je 38 žrtava trgovanja ljudima. Zabrinjava porast silovanja, preko 100 % među bliskim osobama, a u 60 % slučajeva taj događaj se zbilo između pastorke i očuha. U Primorsko-goranskoj županiji u 2015. godini bilo je ukupno 710 prekršaja i 5 kaznenih djela. Ističe propuste u sustavu kao što je dvostruko uhićenje gdje u slučaju poziva policija uhiti i žrtvu i počinitelja, ne razlikuje se primarni počinitelj od žrtve. Često dolazi i do sudskog puštanja nasilnika da se brani sa slobode, zamjene pritvora izricanjem zaštitne mjere, a policija nakon toga slabo ili nikako nadzire osobe kojima su izrečene zaštitne mjere, što je vidljivo i po tome da ima 25 % recidivista. Kao još jedan od kontinuiranih problema ističe stambeno zbrinjavanje žrtve i njeno zapošljavanje.

Odvjetnica Marijana Anđelić podijelila je neka svoja iskustva iz prakse. Verbalni napadi i prijetnje odvjetnicama i njihovim klijenticama su dosta česta pojava, no ti verbalni

delikti se rijetko prijavljuju iz razloga što bi prijava mogla biti okidač nasilniku da s verbalnog prijeđe na fizičko zlostavljanje. Žene joj se najčešće obraćaju radi razvoda braka, uzdržavanja i problema koji se tu javljaju. Mnoge žene, iako su svjesne da mogu prijaviti nasilje u obitelji to ne čine, neke zbog srama, a neke zbog straha. Osvrnula se i na medije koji često senzacionalistički izvještavaju o slučajevima obiteljskog nasilja, kao i o ljudima koji nakon što prijave obiteljsko nasilje i sami budu sankcionirani, a gotovo se uopće ne osvrću na pozitivan aspekt promjena koji se dogodio tijekom godina. Također je pojasnila razliku između prekršaja i kaznenog djela. Prekršaji su lakši oblici nasilja koji se mogu svrstati u četiri kategorije: psihičko, fizičko, seksualno i ekonomsko nasilje. Teže manifestacije ovakvog oblika, učestalo ponašanje, te one manifestacije koje izazivaju težak strah za sebe ili članove svoje obitelji su kazneno djelo koje je sada uvršteno u Kazneni zakon.

Nadalje, napominje da pravo na besplatnu pravnu pomoć imaju osobe koje imaju niži imovinski cenzus, odnosno osobe kojima prihodi po članu domaćinstva iznose manje od 3.300,00 kn, no postoji i odredba koja omogućava da se i osobama s višim imovinskim cenzusom dodijeli besplatna pravna pomoć ako to posebne okolnosti slučaja dopuštaju. Tako, djeca, invalidi, osobe koje imaju pravo na zastupanje po posebnom zakonu su oni koji ulaze u kategoriju onih koji imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć.

Tatjana Kurević iz Centra za posebno skrbništvo pojasnila je ulogu posebnog skrbnika, koji ima zadaću da zastupa djecu na način da se kod brakorazvodne parnice prezentira volja djeteta. Napominje da u 99 % slučajeva posebni skrbnik, nakon obavljenog razgovora dobije volju djeteta sa kojim bi roditeljem htjelo živjeti.

Također, napominje da će se novim Obiteljskim zakonom ukinuti posebni skrbnici, što je šteta, obzirom da se rad posebnih skrbnika u praksi pokazao jako dobrim.

Gordana Stolfa, predstojnica Podružnice obiteljskog centra Rijeka iznosi da se Obiteljski centar bavi prevencijom i savjetodavnim radom. Ističe novi oblik pružanja pomoći, obiteljsku medijaciju, koja se najčešće koristi kod razvoda braka i pokazala se vrlo uspješnom.

Nadalje, kao problem iznosi nedovoljnu informiranost građana o ustanovama kojima se mogu obratiti za pomoć.

Gordana Saršon, članica Povjerenstva iznosi da bi mediji trebali biti zaduženi za informiranje građana s čime su se složile i ostale članice Povjerenstva te najavile angažiranost Povjerenstva po tom pitanju.

Josip Jardas, član Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Kastva pohvalio je rad i angažiranost članica Povjerenstva PGŽ.

Predsjednica Povjerenstva predložila je da se usvoji Zapisnik sa 10. sjednice Povjerenstva. Članice Povjerenstva su prihvatile prijedlog i jednoglasno je usvojen Zapisnik sa 10. sjednice Povjerenstva održane 31.kolovoza 2016. godine.

Članice Povjerenstva su se usuglasile da se sljedeća sjednica održi početkom mjeseca listopada kako bi se dogovorile o načinu obilježavanju Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama te davanja potpore Udruzi Lori.

Sjednica je zaključena u 11,30 sati.

Zapisnik sastavila

Anđela Bakić

Predsjednica

Irene Gregorović-Filipčić